

RIS-AVG

RICHTSNOEREN

VOOR DE BESCHERMING VAN PERSOONSgegevens

DIE IN HET KADER VAN DE RIS WORDEN DOORGEGEVEN

APRIL 2025

Inleiding

In het kader van de River Information Services (RIS) worden er tussen de organisaties gegevens elektronisch uitgewisseld. Deze gegevens kunnen persoonsgegevens bevatten. In de Europese Unie, maar ook in vele andere Europese landen die geen deel uitmaken van de Europese Unie, is op deze persoonsgegevens specifieke regelgeving van toepassing. Een voorbeeld hiervoor is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die in de Europese Unie van kracht is.

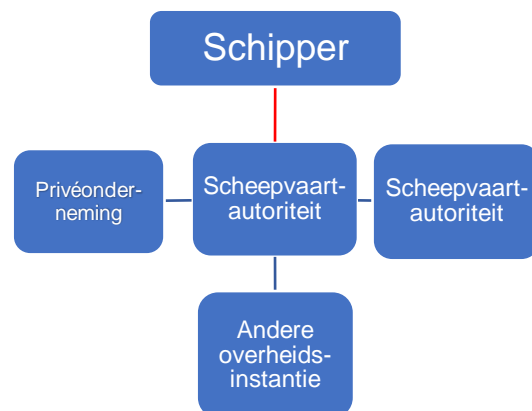
Het onderwerp is complex, de interpretatie van de regelgeving verschilt van land tot land en hangt soms ook af van het soort persoonsgegevens (op de persoonsgegevens die vergaard worden voor aspecten die met de veiligheid samenhangen, zijn bijvoorbeeld niet dezelfde regels van toepassing als die voor gegevens die verzameld worden voor statistische of commerciële doeleinden). Er zijn echter drie algemene beginselen die overal gelden:

1. In alle gevallen geldt dat degenen die de persoonsgegevens vergaren, deze gegevens moeten beschermen (bij het doorgeven en de opslag);
2. Het is verplicht om te laten weten voor welke doeleinden de persoonsgegevens vergaard worden (en de gegevens mogen dan ook niet voor andere doeleinden gebruikt worden), dit is het zogeheten “finaliteitsbeginsel”¹;
3. De rechten van de personen over hun persoonsgegevens moeten vastgelegd zijn en wel zodanig dat de uitoefening daarvan gefaciliteerd wordt, zelfs als deze rechten verschillen in functie van de situaties (bijvoorbeeld soms moet er toestemming worden verleend, soms niet).

Ten aanzien van RIS verstrekken de schippers gegevens aan de scheepvaartautoriteiten, die deze waarschijnlijk zullen doorgeven aan andere scheepvaartautoriteiten, overheidsinstanties of particuliere ondernemingen en wel voor verschillende doeleinden.

Deze richtsnoeren beogen enerzijds een definitie voor te stellen van persoonsgegevens in de context van RIS en anderzijds een overzicht te geven van de doeleinden waarvoor zij verwerkt kunnen worden.

Deze richtsnoeren zijn geen vervanging van de toepasselijke regelgeving, maar zijn bedoeld om bij te dragen aan een gemeenschappelijke benadering voor een soepele en geharmoniseerde tenuitvoerlegging van RIS op Europees vlak.

¹ In de hierna volgende tekst, wanneer de term “doeleinden” wordt gebruikt, verwijst deze naar dit “finaliteitsbeginsel”.

PERSOONSgegevens DIE DOOR DE SCHIPPER AAN DE SCHEEPVAARTAUTORITEIT WORDEN VERSTREKT

In het kader van deze richtsnoeren worden de RIS-gegevens door de schippers verstrekt aan de scheepvaartautoriteiten in toepassing van de bepalingen in een politiereglement dat op een bepaalde vaarweg van kracht is. De op deze wijze vergaarde RIS-gegevens worden dus verstrekt met het oog op de veiligheid in de scheepvaart. Daar komt bij dat het niet nodig is om van tevoren een overeenkomst te sluiten tussen de schipper, oftewel degene die de gegevens verstrekt, en de scheepvaartautoriteit die deze gegevens verwerkt.

Er moet echter op gewezen worden dat een dergelijke overeenkomst wellicht wel gesloten moet worden wanneer RIS-gegevens, op vrijwillige basis, door de schipper worden verstrekt aan een autoriteit voor andere doeleinden dan de veiligheid in de scheepvaart, bijvoorbeeld om in een haven het laden of lossen beter te kunnen organiseren. Een voorbeeld hiervoor is het "Rhein Port Information System" of "EuRIS". In dat geval dient schriftelijk overeengekomen worden welke persoonsgegevens vergaard worden en voor welke doeleinden een verwerking is toegestaan. In het geval van EuRIS staan in de overeenkomst zes vertrouwelijkheidscategorieën² die aangeven welke persoonsgegevens wanneer aan gebruikers zichtbaar gemaakt mogen worden. Deze situaties worden in een overeenkomst geregeld en worden in deze richtsnoeren buiten beschouwing gelaten (deze richtsnoeren beperken zich tot de RIS-gegevens die vergaard worden in toepassing van de bepalingen in een politiereglement dat op een bepaalde vaarweg van kracht is).

De wet bepaalt binnen welke grenzen de gegevens door de scheepvaartautoriteiten verwerkt mogen worden: de persoonsgegevens mogen zij uitsluitend verwerken voor een door de wet expliciet afgebakend doeleinde (overeenkomstig het zogenoemde 'finaliteitsbeginsel') en "uitsluitend de gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor dit doeleinde" (overeenkomstig het proportionaliteitsbeginsel). De gegevens moeten bovendien verwerkt worden in overeenstemming met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)³ zoals deze van kracht is voor Lidstaten van de Europese Unie of in overeenstemming met vergelijkbare teksten die van kracht zijn in landen die geen lid zijn van de Europese Unie (die eveneens bepaalde rechten toekennen aan de eigenaren van persoonsgegevens).

Het onderhavige document stelt richtsnoeren voor met betrekking tot de volgende twee aspecten:

- Welke, door de schipper verstrekte RIS-gegevens, moeten beschouwd worden als persoonsgegevens (A)?
- Voor welke doeleinden mogen deze gegevens door de scheepvaartautoriteit verwerkt worden (B)?

---

² <https://www.eurisportal.eu/apropos/confidentialite?KL=fr>

³ Zie Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene verordening gegevensbescherming): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=celex%3A32016R0679>

A – Overzicht van de persoonsgegevens

Volgens de AVG wordt onder persoonsgegevens alle informatie verstaan over een hetzij direct of indirect geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (door zijn telefoonnummer, de sociale zekerheid, het kruisen van gegevens...).

De River Information Services (RIS) zijn niet bedoeld om persoonsgegevens te verwerken zoals beoogd in de AVG. Sommige verwerkte gegevens kunnen daarentegen wel beschouwd worden als persoonsgegevens als zij het mogelijk maken een natuurlijke persoon rechtstreeks te identificeren (als van een natuurlijke persoon bijvoorbeeld zijn naam of adres vergaard worden), of indirect (als het mogelijk is om de verkregen informatie te kruisen met een ander gegeven waar de autoriteit over beschikt, zodat daarmee de natuurlijke persoon geïdentificeerd kan worden).

De door de schipper verstrekte gegevens kunnen in vier categorieën worden ingedeeld:

1. statische scheepsgegevens,
2. dynamische scheepsgegevens,
3. reisgegevens,
4. gegevens met betrekking tot incidenten.

1. Statische scheepsgegevens

a) Gegevens waarmee het schip kan worden geïdentificeerd (ENI/IMO-nummer, naam van het schip, technische kenmerken van het schip, radioroepnaam, certificaten van het schip)

Elektronische meldingen kunnen de naam van de eigenaar bevatten, die een particulier schipper kan zijn die aan boord van zijn schip woont. In dat geval kunnen de meldingen een persoonsgegeven bevatten.

Met het ENI-nummer of de naam van het schip kan de scheepvaartautoriteit indirect achter de naam van de eigenaar en de scheepsexploitant komen, bijvoorbeeld door de gegevens te kruisen met andere gegevens waar de autoriteit over beschikt. Dit geldt al helemaal voor de particuliere schippers-scheepseigenaren. Als het ENI-nummer door een scheepsautoriteit verwerkt wordt, moet dit daarom als een persoonsgegeven beschouwd worden.

b) Gegevens waarmee de eigenaar, exploitant, verlader kan worden geïdentificeerd⁴

Als de eigenaar, exploitant of verlader een natuurlijke persoon is, zijn de gegevens waarmee de deze personen geïdentificeerd kunnen worden, persoonsgegevens.

2. Dynamische scheepsgegevens over het schip

a) Positiegegevens (verzonden door een Inland AIS-apparaat)

b) Gegevens over de snelheid, richting en diepgang van het schip

Dynamische gegevens als zodanig zijn geen persoonsgegevens. Zij worden daarentegen persoonsgegevens als zij verwerkt worden door de scheepvaartautoriteit en gekoppeld worden aan het ENI-nummer (dat wél toegang geeft tot het persoonsgegeven door dit te kruisen met andere gegevens waar de scheepvaartautoriteit over beschikt).

---

4 Uitsluitend vergaard voor het innen van tol en als er zich ongevallen hebben voorgedaan (D).

3. Reisgegevens

a) Gegevens over de vertrekhaven, bestemming, aanloophavens en ligplaatsen

Reisgegevens als zodanig zijn geen persoonsgegevens. Zij worden daarentegen persoonsgegevens als zij verwerkt worden door de scheepvaartautoriteit en gekoppeld worden aan het ENI-nummer (dat wél toegang geeft tot het persoonsgegeven door dit te kruisen met andere gegevens waar de scheepvaartautoriteit over beschikt).

4. Gegevens over incidenten

a) Gegevens over vastgevaren of beschadigde schepen: positie, richting, scheepsidentificatiegegevens, informatie over de lading, aantal personen aan boord

Gegevens over incidenten als zodanig zijn geen persoonsgegevens. Zij worden daarentegen persoonsgegevens als zij verwerkt worden door de scheepvaartautoriteit en gekoppeld worden aan het ENI-nummer (dat wél toegang geeft tot het persoonsgegeven door dit te kruisen met andere gegevens waar de scheepvaartautoriteit over beschikt).

Het aantal passagiers of personen aan boord wordt niet beschouwd als een persoonsgegeven. Een lijst met de namen van alle passagiers aan boord wordt daarentegen wel beschouwd als een persoonsgegeven.

Conclusie:

Wanneer gegevens door schippers aan de autoriteiten worden verzonden, gebruik makend van RIS, zijn er twee soorten gegevens die persoonsgegevens zijn:

1. de gegevens waarmee een natuurlijke persoon rechtstreeks geïdentificeerd kan worden. Dit is het geval wanneer de schipper bijvoorbeeld zijn naam geeft of zijn adres, of die van de eigenaar of van een andere natuurlijke persoon;
2. een willekeurige andere set gegevens indien deze gegevens-set een ENI-nummer, IMO-nummer of de naam van het schip bevat.

Omgekeerd, als een gegevens-set noch het ENI-nummer (of IMO-nummer) bevat, noch de naam van het schip, noch de naam (of het adres) van een natuurlijke persoon, hoeft deze gegevens-set niet gezien te worden als persoonsgegeven.

B – Doeleinde(n) waarvoor gegevens mogen worden verwerkt

Overeenkomstig het finaliteitsbeginsel mogen de scheepvaartautoriteiten de door de RIS-technologie verzamelde persoonsgegevens niet kruisen met gegevens die met behulp van andere middelen vergaard werden (bijvoorbeeld de gegevens in de EHDB of de ECDB), behalve als deze koppeling nodig is voor het beoogde doeleinde (en dan ook voorzien in de wet).

De door de schipper verstrekte gegevens mogen door de scheepvaartautoriteit uitsluitend verwerkt worden voor de volgende doeleinden:

1. verkeersmanagement, met name bij sluizen en in havens

De voor dit doeleinde verwerkte persoonsgegevens zijn de volgende:

- het ENI-/IMO-nummer, de scheepsnaam, gerelateerd aan:
  - de dynamische gegevens over de positie, snelheid, richting en diepgang van het schip,
  - de reisgegevens (vertrek- en aankomstplaats, aanloophavens en ligplaatsen), of
  - de gegevens met betrekking tot vaarincidenten.

2. de inning van heffingen (indien deze heffingen in de wet voorzien zijn)

De voor dit doeleinde verwerkte persoonsgegevens zijn de volgende:

- statische gegevens waarmee de eigenaar, exploitant of verlader kan worden geïdentificeerd, en
- het ENI-/IMO-nummer, de scheepsnaam, gerelateerd aan:
  - de dynamische gegevens over de positie, snelheid, richting en diepgang van het schip, of
  - de reisgegevens (vertrek- en aankomstplaats, aanloophavens en ligplaatsen).

3. het treffen van maatregelen bij scheepvaartongevallen en- incidenten

De voor dit doeleinde verwerkte persoonsgegevens zijn de volgende:

- statische gegevens waarmee de eigenaar, exploitant of verlader kan worden geïdentificeerd,
- het ENI-/OMI-nummer, de scheepsnaam, gerelateerd aan:
  - de dynamische gegevens over de positie, snelheid, richting en diepgang van het schip,
  - de gegevens over scheepvaartincidenten, of
  - de reisgegevens.

N.B. De reisgegevens mogen uitsluitend verwerkt worden voor een gerechtelijk onderzoek; in sommige lidstaten moet daarvoor speciaal toestemming worden verleend door de officier van justitie⁵. Dezelfde voorwaarde geldt waarschijnlijk ten aanzien van de lijst met de namen van de passagiers aan boord.

---

5 Situatie in Duitsland.

4. het opstellen van statistieken door de scheepvaartautoriteit

Niet alle scheepvaartautoriteiten stellen statistieken op. Als zij over deze bevoegdheid beschikken, is over het algemeen voor een duidelijk afgebakend doeleinde (in Frankrijk en Duitsland: om een beter zicht te hebben op het gebruik van infrastructuur en de inning van tol op de Moezel). Indien dit het geval is, worden de gegevens geanonimiseerd en niet gekoppeld aan de statische gegevens van het schip. Zij verliezen dus hun karakter van persoonsgegevens.

De voor dit doeleinde verwerkte gegevens (niet persoonsgegevens) zijn:

- dynamische gegevens over de positie,
- reisgegevens (vertrek- en aankomstplaats, aanloophavens en ligplaatsen),
- gegevens met betrekking tot vaarincidenten.

***